

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2023-2024
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Doctrina socială a Bisericii</i> <i>Social Doctrine of the Church</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Pr. Dan Sandu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Pr. Mihaiță-Lucian Filip						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei*	OP / DS

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual					72
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	x
4.2 De competențe	x

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	x
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	x

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Proiectarea și realizarea de diagnoze și proiecte sociale și din perspectivă teologică;</p> <p>CP2. Elaborarea sistemelor și proiectelor de asistență socială pe baza unor conținuturi doctrinare</p> <p>CP3. Capacitatea de analiză teologică (explicarea) și soluționarea programelor de studiu, problemelor și conflictelor din domeniul operei sociale</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate, conștiinciozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice ale Bisericii în general și parohiei în special;</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ale vieții sociale, respectând structura doctrinară a Ortodoxiei pe plan local și universal;</p> <p>CT3. Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, adaptarea lor la cazuri concrete, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine;</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	<ul style="list-style-type: none"> - Formarea personalității credinciosului creștin ortodox în contextul pluralismului religios și al interpretărilor reduționiste sau deviante ale psihologiei și sociologiei religioase în raport cu specificul creștin al structurii societății moderne și post-moderne; - Cunoașterea de către studenți a locului și rolului credinței răsăritene în istoria și cultura societății de-a lungul timpului. - Implicarea concretă în lucrarea socială a Bisericii, potrivit cu preceptele evanghelice sociale. - Cunoașterea istoriei contribuției Bisericii Ortodoxe la soluționarea problemelor sociale, la nivel de principii, de economie generală și în cazuri pastorale particulare. - Înțelegerea eclesiologiei ortodoxe și sociologiei religiei din perspectiva instituțională.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Pregătirea de specialitate a cursanților pentru cercetare, implicare și know how în context secularist, pluralist creștin și religios ecumenic. - Proclamarea dreptei credințe mântuitoare prin cuvânt și faptă, față de prozelitismul sectar social al noilor mișcări religioase, față de ateismul și indiferența religioasă contemporană. - Cunoașterea de către studenți a Bisericii și a societății în contemporaneitate, a ontologiei eclesiale și secularizării, a relației dintre Biserică și idealul mântuirii în comuniune dinamică. - Familiarizarea cu elemente de lucrare social-comunitară în istorie și actualitate, de democrație și pluralism religios.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Introducere în religie și societate	expunere, conversație, curs interactiv	1 ora
2. Societate și comunitate din perspectivă biblică.		1 ora
3. Biserică și societate în Bizanț		1 ora
4. Biserică și societate în Occidentul Creștin		1 ora
5. Relația Biserică – Stat în Scriptură și Tradiția creștină		1 ora
6. Lucrarea socială a creștinismului în Sfânta Scriptură		1 ora
7. Biserică și pluralism religios și creștin		1 ora
8. Biserica și ”bisericele” - o perspectivă asupra eclesiologiei ortodoxe.		1 ora
9. Implicarea socială ca mijloc de convertire: cazul cultelor neo-protestante		1 ora
10. Elemente de sociologie religioasă în context românesc		1 ora

11.	Biserica Ortodoxă și teologia socială românească (contribuții personale și oficiale pe teme sociale după 1989; parteneriatul social cu statul).	1 ora
12.	Bisericile Ortodoxe locale în societate: renaștere post-comunistă și proiecte sociale (Albania, Bulgaria, Georgia, Rusia, Serbia).	1 ora
13.	Teme social-teologice în dialogul inter-confesional al Ortodoxiei cu Bisericile Catolică și Protestante.	1 ora
14.	Credința ortodoxă în mass-media și în spațiul virtual; provocările tehnologiei și științei în societatea post-modernă.	1 ora

Bibliografie

Compendiu de doctrină socială a Bisericii, Editura Sapientia, Iași, 2007.
 Antonie Plamădeală, *Biserica slujitoare*, București, 1987.
Apostolatul creștin și social al Bisericii Ortodoxe Române. 1925/2005, Editura Vasiliana 1998, Iași, 2005.
 Charles Davis, *Religion and the Making of Society. Essays in Social Theology*, Cambridge University Press, 1994;
 Mihai Himcinschi, *Biserica în societate*, Ed. Reantregirea, Alba-Iulia, 2006.
 Pr. Gheorghe Petraru, *Misiologie Ortodoxă*, Editura Panfilius, Iasi, 2002;
 Pr. Ion Vicovan, "Dați-le voi să mănânce". *Filantropia creștina. Istorie și spiritualitate*, Editura Trinitas, Iasi, 2001;
 SINODUL EPISCOPAL AL BISERICII ORTODOXE RUSE, „Bazele doctrinei Bisericii Ortodoxe Ruse despre demnitate, libertate și drepturile omului” (2008), în: RADU PREDĂ, *Ortodoxia & ortodoxiile. Studii social-teologice* (Theologia Socialis 10), Eikon, Cluj-Napoca, 2010, pp. 265-293.
 SINODUL EPISCOPAL JUBILIAR AL BISERICII ORTODOXE RUSE, „Fundamentele concepției sociale a Bisericii Ortodoxe Ruse” (2000), în: IOAN ICĂ JR., GERMANO MARANI (ed.), *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente — documente — analize — perspective*, Deisis, Sibiu, 2002, pp. 185-266.
 RADU CARP (coord.), *Un suflet pentru Europa. Dimensiunea religioasă a unui proiect politic*, Anastasia, București, 2005.
 RADU CARP, DACIAN GAL, SORIN MUREȘAN, RADU PREDĂ, *În căutarea binelui comun. Pentru o viziune creștină a democrației românești* (Theologia Socialis 2), Eikon, Cluj-Napoca, 2008.
 IOAN ICĂ JR., GERMANO MARANI (ed.), *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente — documente — analize — perspective*, Deisis, Sibiu, 2002.
 PICU OCOLEANU, RADU PREDĂ (ed.), *Viață liturgică și etos comunitar. Preliminarii la o teologie socială ortodoxă*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2007.
 MIRUNA TĂTARU-CAZABAN (coord.), *Teologie și politică. De la Sfinții Părinți la Europa unită*, Anastasia, București, 2004.
 MIREL BĂNICĂ, *Religia în fapt. Studii, schițe și momente* (Theologia Socialis 17), Eikon, Cluj-Napoca, 2011.
 IULIANA CONOVICI, *Ortodoxia în România postcomunistă. Reconstrucția unei identități publice* (Theologia Socialis 8), vol. I-II, Eikon, Cluj-Napoca, 2009, 2010.
 MITROPOLITUL BARTOLOMEU, *Corupția spirituală. Texte social-teologice* (Theologia Socialis 13), Eikon, Cluj-Napoca, 2011.
 GEORGIOS METALLINOS, *Parohia – Hristos în mijlocul nostru*, trad. Ioan I. Ică, Deisis, Sibiu, 2004.
 ANASTASIOS YANNOULATOS AL TIRANEI, *Ortodoxia și problemele lumii contemporane*, trad. G. Mândrila/ C. Coman, Bizantină, București, 2003.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Seminar introductiv	expunere, conversație, explorare	1 oră
2. Prezența necondiționată a lui Dumnezeu		1 oră
3. Diferitele aspecte ale persoanei umnae		1 oră
4. Persoana umană și drepturile omului		1 oră
5. Protocolul Biserică-Stat din 2007		1 oră
6. Familia – celulă vitală a societății		1 oră
7. Munca: origine, scop, caracteristici		1 oră
8. Viața economică		1 oră
9. Comunitatea politică		1 oră
10. Comunitatea internațională		1 oră

11.	Protejarea mediului înconjurător		1 oră
12.	Încurajarea păcii		1 oră
13.	Doctrina socială și acțiunea eclezială		1 oră
14.	Sesiunea finală		1 oră

Bibliografie

Vezi bibliografia de curs

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Formarea identității ortodoxe, definirea apartenenței la Trupul lui Hristos, cunoaștere și dialog interconfesional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	participare curs, parcurgere bibliografie obligatorie	oral	60% examinare scrisă, 40% lectură de specialitate
10.5 Seminar/laborator	participare 75% seminarii		
	prezentarea lucrărilor de seminar întocmite după criteriile academice în vigoare; bibliografie obligatorie		
10.6 Standard minim de performanță			
Nota 6			

Data completării
30.09.2023

Titular de curs,
Conf. Dr. Pr. Dan Sandu

Titular de seminar,
Dr. Pr. Mihaiță-Lucian Filip

Data avizării în departament,
05.10.2023

Director de departament,
Lect.univ.dr.pr. Paul-Cezar HÂRLĂOANU